

Lieta C-342/03

Spēnijas Karaliste

pret

Eiropas Savienības Padomi

Kopējā tirdzniecības politika – Taizemes un Filipīnu izcelsmes tunzivju konservi – Mediācija PTO ietvaros – Regula (EK) Nr. 975/2003 – Tarifu kvota

Ģenerālvoklētā F. Dž. Džeikobsa [*F. G. Jacobs*] secinājumi, sniegti 2004. gada 2. decembrī

Tiesas spriedums (pirmā palāta) 2005. gada 10. martā

Sprieduma kopsavilkums

1. *Kopējā tirdzniecības politika – Tirdzniecība ar trešām valstīm – Kopienas preferences princips – Piemērojamība*
2. *Kopējā tirdzniecības politika – Tirdzniecība ar trešām valstīm – Tarifu pasākumu piemēšana – Nosacījums par to, ka nevar būt Kopienas ražotājiem nevēlama iedarbība – Nepieļaujamība*
3. *Prasība atcelt tiesību aktu – Pamati – Dalībvalsts norādītais tirgus dalībnieku tiesiskās paņēvības pārskatums – Piemēamība*
4. *Kopējā tirdzniecības politika – Kopienas iestāžu tiesiskais regulējums – Diskrecionārā vara – Tirgus dalībnieku tiesiskās paņēvības, pastāvot esošai situācijai – Neesamība*

(Padomes Regula Nr. 975/2003)

5. *Iestāžu akti – Pamatojums – Pienākums – Piemērojamība – Regulas*

(EKL 253. pants)

6. *Prasība atcelt tiesību aktu – Pamati – Pilnvaru nepareiza izmantošana – Jādziens*

1. Ja "Kopienas preference" ir viens no politiska rakstura apsvērumiem, uz ko Kopienas iestādes ir balstījušās, nosakot tirdzniecības režīmu ar trešām valstīm, šā preference tomēr nav nekāda veida no tiesībām izrietoša likumīga prasība, kuras neieviešana varētu izraisīt atvasinātā tiesību akta spēkā neesamību.

(sal. ar 18. un 19. punktu)

2. Kopienu tiesības neaizliedz ieviest tarifu pasākumus, kuru iespējamā ietekme uz konkurenci aprobežojas ar attiecīgo ražotāju pasākumu samazināšanos un ar konkurences nosacījumu nevienlīdzību, kas rodas no atšķirībām jautājumos par sociālajiem izdevumiem, vides aizsardzības un produktu kvalitātes kontroli starp attiecīgajām trešajām valstīm, no vienas puses, un Kopienu, no otras puses.

Šāds aizliegums traucētu Kopienai veicināt starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu. Faktiski jebkura veida muitas nodokļu samazinājums var zināmā mērā ietekmēt konkurenci starp produktiem, kas ievesti no trešām valstīm, un tādēļ pašiem Kopienas izcelsmes produktiem, kaitējot Kopienas ražotājiem. Pretēja interpretācija nozīmētu to, ka Kopiena nekad nevarētu samazināt ievestajiem produktiem piemērotos muitas nodokļus.

(sal. ar 24. un 25. punktu)

3. Ja iespēja atsaukties uz tiesiskās paņēvības aizsardzību ir katram tirgus dalībniekam, kuram iestāde ir radījusi pamatotas cerības, prasības atcelt tiesību aktu ietvaros nekas neiestājas pret to, ka pati dalībvalsts apgalvo, ka ar iestāžu pieņemto aktu tiek apdraudēta atsevišķu tirgus dalībnieku tiesiskā paņēvība.

(sal. ar 47. punktu)

4. Ja tirgus dalībnieki var paredzēt savas intereses ietekmējoša Kopienas pasākuma ieviešanu, nevar atsaukties uz tiesiskās paņēvības aizsardzības principu.

Tā kā Kopienu iestādēm ir diskrecionārā vara attiecībā uz līdzekļu izvēli, kas vajadzīgi kopējās tirdzniecības politikas īstenošanai, tirgus dalībnieki nevar atsaukties uz tiesisko paņēvību attiecībā uz to, ka esošā situācija paliks nemainīga.

(sal. ar 48. un 49. punktu)

5. EKL 243. pantā prasītajam Kopienu tiesību aktu pamatojumam skaidri un neapšaubami jāparāda iestādes, kas ir pieņemusi konkrēto tiesību aktu, argumentācija tādā veidā, kas visām ieinteresētajām personām ļauj zināt ieviestā pasākuma pamatojumu un ļauj Tiesai veikt kontroli.

Ja runa ir par vispārējās piemērošanas tiesību aktu, pamatojums var aprobežoties ar norādi, no vienas puses, uz kopējo situāciju, kas ir novedusi pie šīs tiesību akta pieņemšanas, un, no otras puses, uz vispārīgiem mērķiem, ko ar to paredz sasniegt.

(sal. ar 54. un 55. punktu)

6. Tiesību akts ir spēcīgs neesošs pilnvaru pārsniegšanas dēļ, ja, pamatojoties uz objektīvu, atbilstīgu un saskanīgu pazīmēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts, vai lai izvairītos no Līguma 3. pāša paredzētās procedūras, lai nodrošinātos pret attiecīgā gadījuma apstākļiem.

(sal. ar 64. punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 10. martā (*)

Kopējā tirdzniecības politika – Taizemes un Filipīnu izcelsmes tunzivju konservi – Mediācija PTO ietvaros – Regula (EK) Nr. 975/2003 – Tarifu kvota

Lieta C-342/03

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam,

ko 2003. gada 4. augustā cēla

Spēnijas Karaliste, ko pārstāv N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāve, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Bišops [*M. Bishop*] un D. Kanga Fano [*D. Canga Fano*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Kopienų Komisija, ko pārstāv K. Līss [*X. Lewis*] un R. Vidāls Puā [*R. Vidal Puig*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Jāns [*P. Jann*], tiesneši N. Kolnerika [*N. Colneric*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], M. Ilešis [*M. Ilešis*] (referents) un E. Levits,

ģenerālvokāts F. Dž. Džeikobss [*F. G. Jacobs*],

sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ģemot vērā rakstveida procesa,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 2. decembrā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Spēnijas Karaliste lūdz Tiesu atcelt Padomes 2003. gada 5. jūnija Regulu (EK) Nr. 975/2003 par tarifu kvotas atklāšanu un pārvaldīšanu tunzivju konservu, uz ko attiecas KN kodi 1604 14 11, 1604 14 18 un 1604 20 70, ievēšanai (OV L 141, 1. lpp.).

Atbilstošās tiesību normas

2 Saskaņā ar Regulas Nr. 975/2003 1. pantu, ir paredzēts, ka “[no] 2003. gada 1. jūlija uz jebkuras valsts izcelsmes tunzivju konserviem ar KN kodiem 1604 14 11, 1604 14 18 un 1604 20

70 ir attiecināma 12 % tarifa likme saskaņā ar šo regulu atklātās tarifu kvotas robežās”.

3 Minutis regulas 2. pants precīzi:

“Sākotnējā piecu gadu laika posmā tarifu kvotu atklāj katru gadu. Tās apjomu pirmajiem diviem gadiem nosaka šādi:

- 25 000 tonnas no 2003. gada 1. jūlija līdz 2004. gada 30. jūnijam;
- 25 750 tonnas no 2004. gada 1. jūlija līdz 2005. gada 30. jūnijam.”

4 Šīs regulas 3. pants paredz kvotu sadali šādā veidā:

“Tarifa kvotu iedala šādos veidos:

- a) kvota 52 % apmērā no gada apjoma ar kārta numuru 09.2005 Taizemes izcelsmes produktu ieviešanai;
- b) kvota 36 % apmērā no gada apjoma ar kārta numuru 09.2006 Filipīnu izcelsmes produktu ieviešanai;
- c) kvota 11 % apmērā no gada apjoma ar kārta numuru 09.2007 Indonēzijas izcelsmes produktu ieviešanai;
- d) kvota 1 % apmērā no gada apjoma ar kārta numuru 09.2008 pārējo trešo valstu izcelsmes prešu ieviešanai.”

5 Regulu Nr. 975/2003 pieņem šādos apstākļos.

6 2001. gada beigās Eiropas Kopiena, Taizeme un Filipīnas vienojās par apspriežu rīkošanu, lai pārbaudītu, kādā mērā ir pārmaiņīgi apdraudētas Taizemes un Filipīnu likumgriezības intereses, ņemot vērā tarifu preferenču režīmu attiecībā uz ģērķiem, Karību salu un Klusā Okeāna valstu grupas (turpmāk tekstā – “KK valstis”) izcelsmes tunzivju konserviem. Šajā laikā Taizemes, Filipīnu un citu valstu izcelsmes tunzivju konservu ieviešana bija pakārtota parastajam ierastajam muitas nodokļa likmei vai 24 % “likmei valstij, kam noteikts vislielākās labvēlības režīms”.

7 Tā kā apspriedes nenoveda pie savstarpēji pieņemama risinājuma, Kopiena, Taizeme un Filipīnas iesniedza jautājumu izskatīšanai vidutājam (mediatoram) Pasaules Tirdzniecības organizācijas ietvaros (turpmāk tekstā – “PTO”).

8 2002. gada 20. decembrī vidutājs sniedza savu atzinumu, iesakot Kopienai atklāt Taizemes un Filipīnu izcelsmes tunzivju konservu ieviešanai ikgadējo kvotu ar muitas nodokļa 12 % likmi.

Tiesvedība Tiesā

9 Spēnijas Karaliste cēla prasību par tiesību akta atcelšanu, lūdzot Tiesu atcelt Regulu Nr. 975/2003 un piespriest Padomei atlīdzināt tiesīšanās izdevumus.

10 Padome lūdz prasību noraidīt un piespriest Spēnijas Karalistei atlīdzināt tiesīšanās izdevumus.

11 Ar 2004. gada 15. janvāra rīkojumu Eiropas Kopienas Komisijai tika atļauts iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

12 Gaidot atļauju iestāties lietā, Spēnijas Karaliste 2003. gada 4. novembra vēstulē lūdz

attiecībā uz atsevišķiem faktiem prasības pieteikumu pielietot konfidencialitāti atbilstoši Reglamenta 93. panta 3. punktam. Šo līgumu noraidīja.

Par prasību

13 Savas prasības pamatojumam Spānijas Karaliste izvirzīja astoņus pamatus, kas balstīti attiecīgi uz Kopienas preferences principa pārkāpumu, konkurences izkropojumu, procesuālo noteikumu pārkāpumu, Partnerattiecību nolīguma, kas noslēgts starp Āfrikas, Karību salu un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, un kas parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonā [Cotonou] (OV L 317, 3. lpp.), ko Kopienas vārdā apstiprināja ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK (OV 2003, L 65, 27. lpp., turpmāk tekstā – “Kotonā nolīgums”) pārkāpumu, preferenču nolīgumu, kas noslēgti ar ĶKK valstīm un valstīm, uz kurām attiecas “pašais narkotisko vielu ražošanas un tirdzniecības apkarošanas režīms” pārkāpumu, tiesiskās paņēvības aizsardzības principa pārkāpumu, pamatojuma neesamību un pilnvaru pārsniegšanu.

Par pirmo pamatu par Kopienas preferences principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

14 Spānijas valdība apgalvo, ka Kopienas preferences princips ir viens no EK līguma principiem un ka tas ir Kopējā muitas tarifa pamats. Ir jāņem vērā Kopienas intereses un jānodrošina Kopienas ražošanas attīstība. Regula Nr. 975/2003 pārkāpj šo principu, ņemot vērā to, ka tajā ietvertos pasākumus varētu īstenot tikai Kopienas nepietiekamas ražošanas gadījumā. Tomēr šāda nepietiekamība šajā lietā netika konstatēta. Šajā sakarā minētā valdība piezīmēja, ka Spānija tunzivju konservu ziņā ir pasaulē trešā [lielākā] ražotāja un otrā [lielākā] eksportētāja un ka vairāk nekā 80 % no [minētā konservu] kopējā eksporta paredzēti Kopienas tirgus apgādei.

15 Spānijas valdība vērš uzmanību uz to, cik tunzivju konservu nozare ir nozīmīga Spānijas un tostarp Galācijas autonomā reģiona ekonomikā, kur jau ir novērotas nopietnas ekonomiskas problēmas un kas nodrošina 90 % no šo konservu Spānijas ražojumiem. Tātad runa ir par jutīgu produktu, kam būtu jāparedz paaugstinātā tarifu aizsardzība, lai saglabātu konkurētspējas nosacījumus salīdzinājumā ar citu valstu izcelsmes produktiem.

16 Padome savukārt atgādina, ka tās sauktais “Kopienas preferences” princips nav likumīga prasība. Šis princips nozīmē tikai to, ka pret Kopienas ražotājiem attieksmei jābūt labvēlīgākai nekā pret trešo valstu ražotājiem. Kopienai nav aizliegts pieņemt aktu, kas var kaitēt Kopienas ražotājiem. Šajā gadījumā minētais princips nav pārkāpts, jo tunzivju konservu ieviešanai Regulas Nr. 975/2003 paredzēto tarifu kvotu robežs piemēro 12 % nodokļa likmi tādā veidā, ka Kopienas ražotāji turpina baudīt labvēlīgāku attieksmi salīdzinājumā ar trešo valstu ražotājiem.

17 Komisija apgalvo, ka “Kopienas preference” ir tikai viens no politiskiem apsvērumiem, ko iestādes var ņemt vērā, nosakot muitas nodokļa tarifus. Ja iestādēm visos gadījumos būtu jāievēro “Kopienas preference”, kopējās tirdzniecības politikas piemērošanas joma būtu lielā mērā un ar Līgumu nesaderīga veidā ierobežota.

Tiesas vārtējums

18 Nav strīda par to, ka “Kopienas preference” ir viens no politiska rakstura apsvērumiem, uz ko Kopienas iestādes ir balstījušās, nosakot tirdzniecības režīmu ar trešām valstīm.

19 Tomēr, kā jau Tiesa to ir precizējusi, šī preference nav nekāda veida no tiesībām izrietoša likumīga prasība, kas varētu izraisīt attiecīgā tiesību akta spēkā neesamību (1994. gada 14.

j?lija spriedums liet? C?353/92 Grie?ija/Padome, *Recueil*, I?3411. lpp., 50. punkts).

20 No iepriekš min?t? izriet, ka pirmais pamats ir j?noraida bez nepieciešam?bas izv?rt?t Kopienas tirgus apg?des situ?ciju un Regulas Nr. 975/2003 ietekmi uz Kopienas ekonomiku.

Par otro pamatu par konkurences izkrop?ošānu

Lietas dal?bnieku argumenti

21 Sp?nijas vald?ba apgalvo, ka Regul? Nr. 975/2003 paredz?to tarifu kvotu atkl?šana izraisa konkurences nosac?jumu izkrop?ojumu tunzivju konservu tirg?, negat?vi ietekm?jot Kopienas r?pniec?bu, k? ar? izraisot tirgus nel?dzsvarot?bu. Attiec?b? uz šo [p?d?jo min?to] apgalvojumu t? iesniedz skait?u tabulas un Sp?nijas ražot?ju pazi?ojumus, kas atspogu?o to, ka ražot?jus ir [negat?vi] sk?rusi pas?t?jumu samazin?šan?s un t?nad ar min?to regulu tiem ir nodar?ti v?r? ?emami zaud?jumi. T? ar? apgalvo, ka atš?ir?bas jaut?jumos par soci?liem izdevumiem, vides aizsardz?bu un produktu kvalit?tes kontroli veicina konkurences nosac?jumu nevienl?dz?bu starp Taizemi un Filip?n?m, no vienas puses, un Kopienu, no otras puses.

22 Padome nor?da – pat ja tiktu atz?ts, ka kvotu atkl?šanai var?tu b?t kait?gas sekas attiec?b? uz Kopienas ražot?jiem, no t? neizriet, ka ir bijuši p?rm?r?gi konkurences nosac?jumu izkrop?ojumi.

23 Komisija apgalvo, ka neviena Kopienu ties?bu norma neaizliedz pie?emt tarifu pas?kumus, kas var groz?t konkurences apst?k?us Sp?nijas vald?bas min?taj? noz?m?.

Tiesas v?rt?jums

24 K? jau Komisija to pamatoti atz?m?ja, Kopienu ties?bas neaizliedz ieviest tarifu pas?kumus, kuru iesp?jam? ietekme uz konkurenci aprobežojas ar to, ko šaj? liet? min?jusi Sp?nijas vald?ba.

25 K? to atz?m?ja ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 12. punkt?, š?ds aizliegums trauc?tu Kopienai veicin?t starptautisk?s tirdzniec?bas ierobežojumu pak?penisku atcelšanu. Faktiski jebkura veida muitas nodok?u samazin?jums var zin?m? m?r? ietekm?t konkurenci starp produktiem, kas ievesti no treš?m valst?m, un t?diem pašiem Kopienas izcelsmes produktiem, kait?jot Kopienas ražot?jiem. Lo?isks secin?jums no Sp?nijas vald?bas argumentiem b?tu t?ds, ka Kopiena nekad nevar?tu samazin?t ievestajiem produktiem piem?rotos muitas nodok?us. Ir ac?mredzami, ka tas t? nevar b?t.

26 Pamatojoties uz šiem iemesliem, ar? otrais pamats ir j?noraida.

Par trešo pamatu par procesu?lo noteikumu p?rk?pumu

Lietas dal?bnieku argumenti

27 Sp?nijas vald?ba atz?m?, ka Regula Nr. 975/2003 tika pie?emta, p?rk?pjot administrat?vo procesu, jo t? nav pamatota ar tehnisku izp?ti, no kuras b?tu redzams, ka t?s pie?emšana bija vajadz?ga. Netika izstr?d?ts neviens zi?ojums, kas ?autu noskaidrot apg?des l?meni un tunzivju konservu kvotu atkl?šanas ietekmi. T?d?j?di ir p?rk?pts kompetent?s iest?des pien?kums r?p?gi un objekt?vi p?rbaud?t visus atbilstošos attiec?g?s lietas faktus. PTO vidut?ja veikt? p?rbaude nevar aizst?t Padomes p?rbaudi, ?emot v?r? to, ka vidut?ja ieteikumi nav saistoši un ka Padome nevar dele??t trešai personai [pilnvaras] kop?j?s tirdzniec?bas politikas att?st?šanai.

28 Padome apgalvo, ka tai nav j?veic ietekmes izv?rt?jums, pirms t? lemj par Komisijas priekšlikumu atbilstoši EKL 133. pantam. Jebkur? gad?jum? Regulu Nr. 975/2003 nepie??ma bez

skaitliskiem datiem. Šaj? sakar? Padome atg?dina, ka šie tunzivju konservu tarifu kvotu likmes un tonn?žas dati liel? m?r? atbilst tiem, ko iesniedza PTO vidut?js, kas bija analiz?jis tirgus situ?ciju.

29 Komisija uzsver, ka Regulu Nr. 975/2003 nepie??ma administrat?v?, bet gan EKL 133. pant? paredz?t? likumdošanas procesa ietvaros. Likumdev?jam sal?dzin?jum? ar izpildinstit?cij?m ir liel?ka diskrecion?r? vara.

Tiesas v?rt?jums

30 K? tas ir min?ts š? sprieduma 18.–20. punkt?, kop?j?s tirdzniec?bas politikas ieviešana nav atkar?ga no “Kopienas preferences”. T?d?j?di jebkur? gad?jum? Regulas Nr. 975/2003 pie?emšanas ietvaros Padomei nebija pien?kuma p?rbaud?t tarifu kvotu paredzamo ietekmi uz tunzivju konservu r?pniec?bu Kopien? un šim nol?kam izstr?d?t tehnisku zi?ojumu, kas atspogu?otu Kopienas apg?des faktisko situ?ciju šaj? ekonomikas sektor?.

31 L?dz ar to ar? trešais pamats ir j?noraida.

Par ceturto pamatu par Koton? nol?guma p?rk?pumu

Lietas dal?bnieku argumenti

32 Sp?nijas vald?ba izvirza [pamatu par] Koton? nol?guma 12. panta p?rk?pumu. Atbilstoši šim pantam Kopienai, kad t? paredz ieviest pas?kumu, kas var ietekm?t ?KK valstu intereses, t?s par [to] laic?gi j?inform?. Šaj? gad?jum? š?da inform?cija netika sniegta.

33 Padome atz?m?, ka Komisijas priekšlikums par Regulu Nr. 975/2003 ir publisks dokuments un tas, ka šis priekšlikums netika form?li pazi?ots, nevar?ja rad?t nek?das tiesiskas sekas attiec?b? uz min?t?s regulas juridisko sp?k? esam?bu. Turkl?t pazi?ošanas pien?kums, uz ko atsaucas Sp?nijas vald?ba, neietilpst Padomes l?muma pie?emšanas proces? un nav b?tiska Regulas izstr?des procesa pras?ba. Jebkur? gad?jum? ?KK valstis regul?ri tika inform?tas par lietas att?st?bu.

34 Komisija atz?m?, ka t? regul?ri inform?ja ?KK valstis un ka t?s priekšlikums tika dar?ts zin?ms atkl?t?bai. T? atg?dina, ka Koton? nol?guma 12. pants nemaina EKL 133. pant? paredz?to likumdošanas proced?ru un ka pazi?ojums, kas paredz?ts 12. pant?, ir tikai informat?vs. T?tad runa nav par b?tisk?m formas pras?b?m, kuru neizpilde var?tu veicin?t Regulas Nr. 975/2003 atcelšanu.

Tiesas v?rt?jums

35 Koton? nol?guma 12. pants paredz, ka: “[..] ja Kopiena t?s kompetences ietvaros paredz ?stenot pas?kumu, kas saska?? ar š? nol?guma m?r?iem var?tu ietekm?t ?KK valstu intereses, t? š?s valstis par to laic?gi inform?. Šaj? nol?k? Komisija savus priekšlikumus par š?da veida pas?kumiem vienlaic?gi dara zin?mus ?KK valstu sekretari?tam [..]”. [Neofici?ls tulkojums]

36 Pat pie?emot, ka apstr?d?t?s tarifu kvotas “saska?? ar [Koton? nol?guma] m?r?iem var?tu ietekm?t ?KK valstu intereses” un ka Koton? nol?guma 12. panta p?rk?pums var?tu b?t par iemeslu Regulas Nr. 975/2003 atcelšanai, ir j?atz?st, ka min?t? panta p?rk?pums nav noticis, jo ?KK valstis tika pien?c?g? veid? inform?tas par paredz?to pas?kumu.

37 Tas tostarp izriet no 2003. gada 1. un 25. martā ar minētajām valstīm noturēto sapulču protokoliem, no kuriem ir redzams, ka tās tika informētas, pirmkārt, par to, ka Komisija labvēlīgi raudzījās uz PTO vidējā atzinuma pieņemšanu, un, otrkārt, par to, ka tā šajā ziņā ir iesniegusi priekšlikumu Padomei.

38 No minētā izriet, ka ceturtais pamats ir jānoraida.

Par piekto pamatu par to preferenču nolīgumu pirkumu, kas noslēgti ar ĶKK valsti un valsti, uz kurām attiecas "pašais narkotisko vielu ražošana un tirdzniecības apkarošanas režīms"

Lietas dalībnieku argumenti

39 Saskaņā ar Spēnijas valdības teikto Regulu Nr. 975/2003 paredzētās tarifu kvotas mazina to preferenču nolīgumu jēgu, ko Kopiena noslēgusi ar ĶKK valsti un valsti, uz kurām attiecas "pašais narkotisko vielu ražošana un tirdzniecības apkarošanas režīms" (turpmāk tekstā – "narkotiku apkarošanas režīms"), jo ar šo kvotu šo valsti izcelsmes tunzivju konserviem tiek piemērota konkurence ar to valsti izcelsmes konserviem, kuru rīcībā ir vairāk attēsta.

40 Padome atzīmē, ka atbilstoši Regulai Nr. 975/2003 atklātā kvota ir jāpiemēro muitas nodoklis 12 % apmērā, turpretim ĶKK valsti izcelsmes tunzivju konserviem tiek piemērota muitas nodokļa nulles likme. Turklāt tā precizē, ka, pieņemot šo regulu, ir izbeigtas agrākas nesaskaņas ar Taizemes Karalisti un Filipīnu Republiku, ņaujot izvairīties no iespējamā nosodījuma no PTO puses.

41 Komisija uzskata, ka minētā regula nekādā veidā nepārkāpj ne Kotonā nolīgumu, ne narkotiku apkarošanas režīmu. Šajā sakarā tā min atšķirības starp attiecīgajiem tarifu režīmiem.

Tiesas vērtējums

42 Šo pamata ietvaros izvirzītais preferenču noteikšanas režīms faktiski attiecas tikai uz muitas nodokļa atbrīvojumiem, kas piešķirti, no vienas puses, Kotonā nolīguma ietvaros, un tiem, kas izriet no narkotiku apkarošanas režīma atbilstoši Padomes 2001. gada 10. decembra Regulai (EK) Nr. 2501/2001 par vispārīgo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu no 2002. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 31. decembrim (OV L 346, 1. lpp.), no otras puses.

43 Ir jāatzīst, ka Padome, pieņemot Regulu Nr. 975/2003, ir ieviesusi tarifu kvotas, kas nav saistītas ar šo nolīgumu vai šo režīmu un neietekmē to ietvaros piešķirtos muitas nodokļa atbrīvojumus. Tādējādi Regula Nr. 975/2003 nekādā veidā nav pretrunā Kotonā nolīgumam vai narkotiku apkarošanas režīmam.

44 Tātad piektais pamats arī ir jānoraida.

Par sesto pamatu par tiesiskās paņēvības aizsardzības principa pirkumu

Lietas dalībnieku argumenti

45 Saskaņā ar Spēnijas valdības teikto Regulu Nr. 975/2003 pārkāpj tādā Kopienas tirgus dalībnieku tiesiskās paņēvības aizsardzības principu, kas veikuši ieguldījumu ĶKK un valstīs, uz kurām attiecas narkotiku apkarošanas režīms.

46 Padome un Komisija atgādina, ka Kopienai ir diskrecionārā vara attiecībā uz līdzekļu izvēli, kas nepieciešami kopējās tirdzniecības politikas īstenošanai, un ka tā to parasti izmanto. No tā

tās secina, ka tirgus dalībnieki nevar pamatot savu tiesisko paņēvību uz esošās situācijas saglabāšanu.

Tiesas vērtējums

47 Iespēja atsaukties uz tiesiskās paņēvības aizsardzību ir katram tirgus dalībniekam, kuram iestāde ir radījusi pamatotas cerības. Turklāt prasības atcelt tiesību aktu ietvaros nekas neiestājas pret to, ka pati dalībvalsts apgalvo, ka ar iestāžu pieņemto aktu tiek apdraudēta atsevišķu tirgus dalībnieku tiesiskā paņēvība (1998. gada 19. novembra spriedums lietā C-284/94 Spānija/Padome, *Recueil*, I-7309. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 15. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-37/02 un C-38/02 *Di Lenardo* un *Dilexport*, Krājums, I-6911. lpp., 70. punkts).

48 Tomēr tad, ja šie tirgus dalībnieki var paredzēt savas intereses ietekmējoša Kopienas pasākuma ieviešanu, nevar atsaukties uz tiesiskās paņēvības aizsardzības principu (1997. gada 15. aprīļa spriedums lietā C-22/94 *Irish Farmers Association* u.c., *Recueil*, I-1809. lpp., 25. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Di Lenardo* un *Dilexport*, 70. punkts).

49 Tā kā Kopienai iestādēm ir diskrecionārā vara attiecībā uz līdzekļu izvēli, kas vajadzīgi kopējās tirdzniecības politikas īstenošanai, tirgus dalībnieki šajā gadījumā nevar atsaukties uz tiesisko paņēvību attiecībā uz to, ka esošā situācija paliks nemainīga (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome, 43. punkts).

50 Līdz ar to ieinteresētie tirgus dalībnieki nevar lūgt nekādas cerības, kas pamatotas ar to, ka tiks saglabāta apspriežu un starpniecības procesa laikā starp šīm valstīm un Kopienai Taizemes un Filipīnu izcelsmes tunzivju konservu ieviešanai piemērojamā muitas nodokļa likme. Tieši pretēji – bija paredzams, ka šīs procedūras var novest pie šo likmju samazināšanas.

51 No tā izriet, ka Padome, pieņemot Regulu Nr. 975/2003, nav pārkāpusi tiesiskās paņēvības aizsardzības principu un šis pamats tādā ir jānoraida.

Par septīto pamatu par pamatojuma trūkumu

Lietas dalībnieku argumenti

52 Saskaņā ar Spānijas valdības teikto Regula Nr. 975/2003 nav pietiekami pamatota, jo preambulas pirmajā apsvērumā tā aprobežojas ar atsauci uz PTO vidūja viedokli, kas Kopienai nav saistošs. Turklāt šajā Regula netiek aplūkota problēma kopumā, jo tajā netiek pārbaudīta pasākumu ietekme uz tunzivju konservu ražošanu Kopienā.

53 Padome un Komisija apgalvo, ka Regulas Nr. 975/2003 preambulas apsvērumi ir pietiekami, lai pamatotu tās pieņemšanas nepieciešamību.

Tiesas vērtējums

54 EKL 253. pantā prasītajam Kopienai tiesību aktu pamatojumam skaidri un neapšaubāmi jāparāda iestādes, kas ir pieņemusi konkrēto tiesību aktu, argumentācija tādā veidā, kas visām ieinteresētajām personām ļauj zināt ieviestā pasākuma pamatojumu un ļauj Tiesai veikt kontroli (iepriekš minētais spriedums lietā Grieķija/Padome, 19. punkts, un 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-301/97 *Niederlande*/Padome, *Recueil*, I-8853. lpp., 187. punkts).

55 Ja, kā dotajā gadījumā, runa ir par vispārīgas piemērošanas tiesību aktu, pamatojums var aprobežoties ar norādi, no vienas puses, uz kopējo situāciju, kas ir novedusi pie šā akta pieņemšanas, un, no otras puses, ar norādi uz vispārīgiem mērķiem, ko ar to paredz sasniegt

(iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Padome, 28. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā Nīderlande/Padome, 189. punkts).

56 Šajā gadījumā Regulas Nr. 975/2003 preambulas pirmajā apsvērumā pārrēdzami un skaidri apkopota situācija, kas ir novedusi pie tajā paredzētās tarifu kvotu atklāšanas.

57 Šīs regulas preambulas otrais apsvērumš precizē tās galveno mērķi, proti, ilgstoša tirdzniecības strīda atrisināšanu starp Kopienu, no vienas puses, un Taizemes Karalisti un Filipīnu Republiku, no otras puses.

58 Visbeidzot, turpmākie apsvērumi izklāsta pamatojumu, kas novedis pie tarifa kvotu noteikumu pieņemšanas. Tajos tostarp ir uzsvērts, ka bija iespēja, atrisinot šo tirdzniecības strīdu, noteikt kvotas daļas, pirmkārt, valstīm, kurām ir būtiska interese tunzivju konservu piegādē, un, otrkārt, citām valstīm.

59 Tātad Regulas Nr. 975/2003 pamatojums ietver faktiskās situācijas un to mērķu, kurus Kopienas likumdevējs vēlas sasniegt, skaidru izklāstu. Turklāt šis pamatojums ir izrādījies pietiekams, ļaujot Spānijas valdībai pārbaudīt minētās regulas saturu un izvērtēt iespēju apstrīdēt tās likumību.

60 Kā tas ir norādīts šā sprieduma 30. punktā, Padomei nav pienākuma pārbaudīt tarifa kvotu ietekmi uz tunzivju konservu ražošanas nozari Kopienā. Tātad pretēji tam, ko to apgalvo Spānijas valdība, šim jautājumam nav jābūt minētam Regulas Nr. 975/2003 pamatojuma izklāstā.

61 Tātad arī septētais pamats ir jānoraida.

Par astoto pamatu par pilnvaru pārsniegšanu

Lietas dalībnieku argumenti

62 Spānijas valdība izvirza [pamatu par] pilnvaru pārsniegšanu, jo tunzivju konservu tarifa kvotas lielākajā daļā patvaļīgi tika sadalītas starp vairākumu saņēmēju valstu, ieskaitot Indonēziju, sadalot atlikumus starp trešām valstīm. Saskaņā ar valdības teikto, Regulas Nr. 975/2003 3. pantā noteiktie procenti ir pretrunā pašam kvotu jēdzienam un šā ietērāzā pielādzināmi politisko pārrunu rezultātā. Turklāt īstenotais pasākums ir pretrunā mērķim, kādā šo pasākumu ieviesa, jo Padomei nav jāmusi vērtēt vadlīnijas, lai ievērotu vissteidzamākās Kopienas vajadzības attiecībā uz konkrētajiem produktiem. Visbeidzot, ar šo regulu piešķirtajam tarifam preferencēm tiek radīts būtisks precedents, jo citas valstis, uzskatot sevi par diskriminācijā upuriem, var pieprasīt līdzīgas tarifu preferences.

63 Padome un Komisija apgalvo, ka šā gadījuma apstākļi neatbilst pilnvaru pārsniegšanas jēdzienam Tiesas judikatūras nozīmē.

Tiesas vērtējums

64 Kā Tiesa to vairākkārt ir lūmusi, tiesābu akts ir spēkā neesošs pilnvaru pārsniegšanas dēļ, ja, pamatojoties uz objektīvu, atbilstīgu un saskanīgu pazīmēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts, vai lai izvairītos no Līguma 4. pāšā paredzētās procedūras, lai nodrošinātos pret attiecīgā gadījuma apstākļiem (1998. gada 14. maija spriedums lietā C-48/96 P *Windpark Groothusen*/Komisija, *Recueil*, I-2873. lpp., 52. punkts, un 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-110/97 *Nīderlande/Padome*, *Recueil*, I-8763. lpp., 137. punkts).

65 J?atz?st, ka Sp?nijas vald?ba nav sniegusi š?das nor?des.

66 Gluži pret?ji, Regulas Nr. 975/2003 2. un 3. pant? noteikt?s tarifu kvotas ac?mredzami atbilst preambulas otraj? un trešaj? apsv?rum? izkl?st?tajiem m?r?iem, proti, atrisin?t ilgstošu str?du ar Taizemes Karalisti un Filip?nu Republiku un š? str?da izš?iršanas gad?jum? noteikt kvotu da?as, pirmk?rt, valst?m, kas ir b?tiski ieinteres?tas tunzivju konservu pieg?d?, un, otrk?rt, cit?m valst?m.

67 Attiec?b? uz Sp?nijas vald?bas argumentu, saska?? ar kuru min?t? regula rada precedentu par l?dz?ga rež?ma piem?rošanu cit?m valst?m, ir pietiekami atz?t, ka š?ds apgalvojums, pat ja t? b?tu, nek?d? gad?jum? nevar apstiprin?t to, ka apskat?m?s kvotas ir atkl?tas atbilstoši sasniedzamajam m?r?im, lai sasniegtu citus m?r?us, nevis tos, uz kuriem iepriekš nor?d?ts, vai izvair?tos no L?gum? ?paši paredz?tas proced?ras, lai nodrošin?tos pret attiec?g? gad?juma apst?k?iem.

68 No iepriekš min?t? izriet, ka astotais pamats ir j?noraida.

69 T? k? nav pie?emams neviens no Sp?nijas vald?bas izvirz?tajiem pamatiem, pras?ba ir j?noraida.

Par ties?san?s izdevumiem

70 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dal?bniekam, kuram spriedums ir nelabv?l?gs, piespriež atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus, ja to ir pras?jis lietas dal?bnieks, kuram spriedums ir labv?l?gs. T? k? Padome ir pras?jusi piespriest Sp?nijas Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus un t? k? šai dal?bvalstij spriedums ir nelabv?l?gs, tad j?piespriež Sp?nijas Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus. Saska?? ar Reglamenta 69. panta 4. punktu Komisija, kas iest?jusies liet?, sedz savus ties?šan?s izdevumus pati.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (pirm? pal?ta) nospriež:

1) **pras?bu noraid?t;**

2) **piespriest Sp?nijas Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus, iz?emot Eiropas Kopienu Komisijas ties?šan?s izdevumus, ko t? sedz pati.**

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – sp??u.